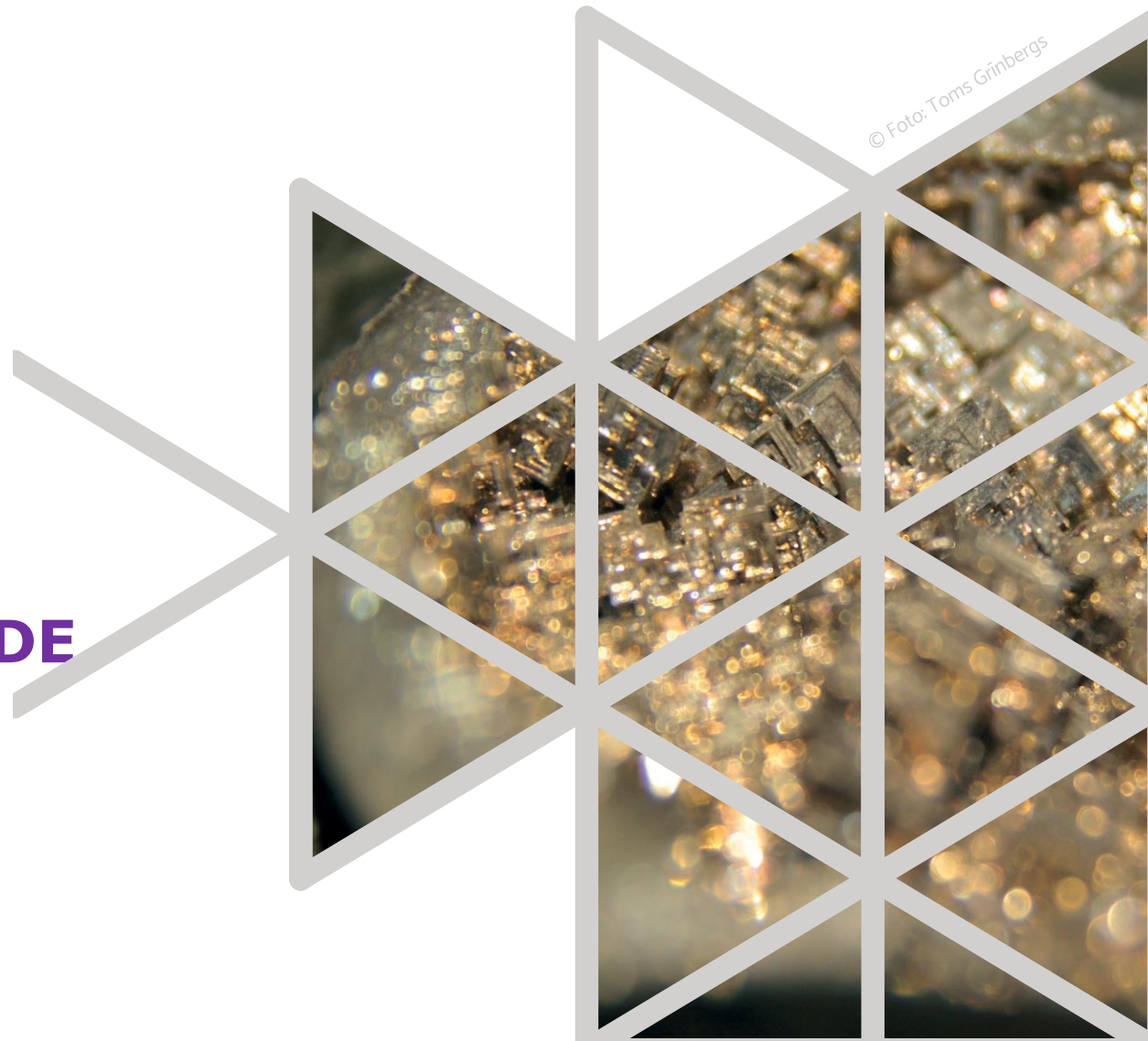

**AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS
KVALITĀTE:
TIESISKĀ REGULĒJUMA PILNVEIDE**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Kvalitāte augstākajā izglītībā: virzība uz izcilību

Augstskolu uzdevumi

**Radīt jaunas
zināšanas**

**Veikt studiju
darbu**

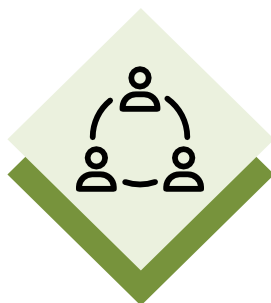

**Attīstīt
cilvēkresursus**

**Veidot vietēji
sakņotu un
globāli
saistītu
cilvēkkapitālu**

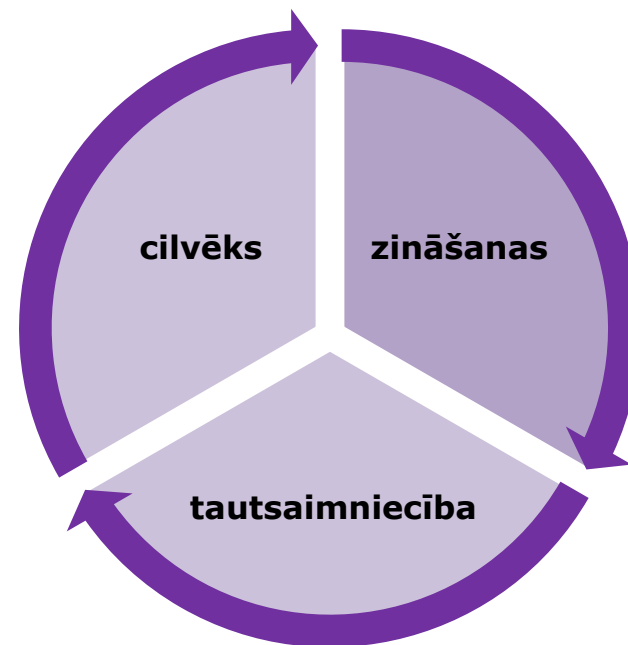
**Celt
uzņēmumu
inovētspēju**

**Būt labāko
resursu
centram**

Sadarboties

**Politikas mērķis ir kvalitāte un tās
salāgošana ar tautsaimniecības vajadzībām**
(ko definē Latvijas Viedās specializācijas stratēģija)

Virzot sabiedrības un ekonomikas izaugsmi,
ienest globālās zināšanas vietējām vajadzībām

Akreditācijas cikli

1996-2011

Studiju programmu
akreditācija

**Akreditēšanas
sistēma neatbilst
ESG**

2012-2019

Studiju virzienu akreditācija

Investīcijas akreditācijas sistēmas atbilstībai
ESG
(normatīvais regulējums + AIC kapacitāte)

2017.g. pilotakreditācijas

grozījumi Augstskolu likumā:

**iesniegti Saeimā 2017.g. novembrī
pieņemti 2018.g. jūnijā
stājas spēkā 2019.g. 1.janvārī**

**2019.gada 1.janvārī spēkā stājas jauni
MK noteikumi**

2020-2023

Visu studiju virzienu
sistēmisks izvērtējums,
sniedzot individuālu
vērtējumu katrai studiju
programmai

**Riski, ja MK noteikumi
netiek pieņemti:**

- pārrāvums secīga akreditācijas procesa nodrošināšanai
- drauds AI eksportspējai
- drauds Latvijas akreditācijas aģentūras statusam EQAR reģistrā

Izglītības attīstības pamatnostādnes: kvalitāte un starptautiskā konkurētspēja

Mērķis: Latvijas augstskolas starptautiskajos reitingos ieņem pozīciju starp top 500 universitātēm

Iekšējā kvalitātes nodrošināšana

Ārējā kvalitātes nodrošināšana

Licencēšana
Studiju virzienu atvēršana un
akreditācija; izmaiņu novērtēšana
Augstskolu un koledžu akreditācija

Virzība uz augstākās izglītības izcilību
Investīcijas jaunu, spēcīgu studiju
programmu veidošanai (SAM 8.2.1.)

Internacionalizācija

AI kvalitātes vērtēšana atbilstoši **ESG**

Studiju virzienu ārējo novērtēšanu veic
EQAR reģistra aģentūras

Informācija par novērtēšanas rezultātiem
pieejama **EQAR datu bāzē**

Starptautiski konkurētspējīgu studiju
programmu piedāvājums

Licencēšanas noteikumi

▶ **Nepieciešamība:**

- studiju programmu veidošanas lietderība
- atbilstība tautsaimniecībai vajadzīgo speciālistu sagatavošanai
- potenciāls īstenot kvalitatīvu studiju piedāvājumu:
  - resursu novērtējums
  - mācībspēku novērtējums

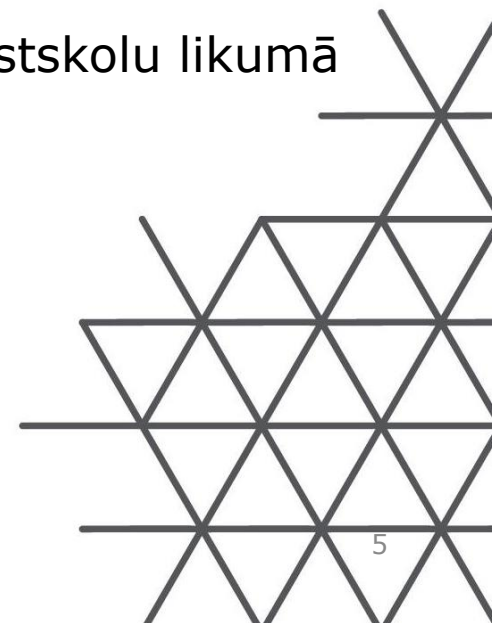
▶ **Konceptuālie jautājumi:**

Kritēriji studiju programmas licencēšanai un licences atņemšanai ir noteikti Augstskolu likumā

Licencēšanas procedūra un ekspertu nozīmēšanas kārtība

Lēmumu pieņemšanas institūcijas:

- studiju kvalitātes komisija
- apelācijas komisija
- augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas padome

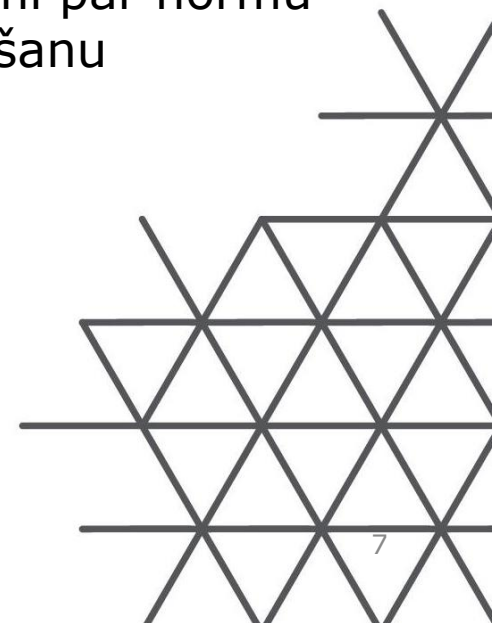
Diskusijas raisījušie jautājumi un to risinājumi

- Studiju kvalitātes komisijā iekļaut pārstāvi ar zināšanām mākslinieciskās jaunrades jomā
- Par studējošo un LIZDA novērotajiem licencēšanas ekspertu vizītes laikā
- Garantijas studējošajiem
- Noteikt prasību publicēt ekspertu atzinumus
- Novērtēšanas eksperts vs komisijas loceklis
- Studentu pārstāvji ir iekļauti kā novērtēšanas eksperti
LIZDA kompetence ir AII iekšējās kvalitātes nodrošināšanas jautājumi
LBAS pārstāvis iekļauts AIKNP sastāvā
- Divas garantijas divām dažādām situācijām:
  - augstskola pārtrauc studiju programmas īstenošanu pati
  - studiju programmai tiek atņemta licence vai tiek zaudēta akreditācija augstskolas darbības dēļ
- Publicēšanas pienākumu nosaka ESG

Diskusijas raisījušie jautājumi un to risinājumi

- ▶ Mācībspēku apliecinājums svešvalodu zināšanas prasmēm
- ▶ Atzinumi par speciālistu nodarbinātības prognozēm
- ▶ AIC uztur diskusiju par atsevišķu normu tehniskajām redakcijām un vēlas detalizētu izvērsumu atsevišķu normu piemērošanai
- ▶ Mācībspēku svešvalodu zināšanas ir priekšnoteikums AI internacionalizācijai (SAM 8.2.2. investīcijas)
- ▶ Studiju programmas lietderības izvērtējums, jo speciālisti jāgatavo ar nozarei nepieciešamajām kompetencēm un nodarbinātībai ilgtermiņā
- ▶ AIC tiks sniegti skaidrojumi par normu interpretāciju un piemērošanu

Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi

Nepieciešamība:

Virzībā uz augstākās izglītības izcilības veicināšanu kvalitātes novērtēšana jāveic atbilstoši ESG, un tas jādara EQAR reģistrā iekļautai augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūrai.

Nacionālais augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas ietvars, respektējot un nedublējot ESG savā regulējumā

Konceptuālie jautājumi:

Virziena atvēršanas kārtība

Jāizvērtē jauna virziena atvēršanas lietderība un augstskolas kapacitāte tā kvalitatīvai īstenošanai

Augstskolu likumā mainīta norma: turpmāk lēmumu par jauna virziena atvēršanu pieņem dibinātājs;

Valsts augstskolu gadījumā tas nozīmē, ka izvērtējumu veic atbilstošā nozares ministrija

Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi

Konceptuālie jautājumi:

Virziena akreditācija

Novērtēšanas kārtība

Akreditācijas kārtība:

- studiju virziena akreditācijas termiņš
(neakreditē, akreditē uz 2 gadiem, akreditē uz 6 gadiem)
- vērtējums katrai studiju virzienā iekļautajai studiju programmai
(neapmierinoši, viduvēji, labi, izcili)

Studiju virzienā veikto izmaiņu novērtēšana

Ārpuskārtas akreditācija

Augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas aģentūras izraudzīšanās

Diskusijas raisījušie jautājumi un to risinājumi

▶ Nepieciešamība noteikumos iekļaut AII un EQAR aģentūras līguma saturu

▶ EQAR aģentūras apliecinājums par gatavību veikt augstākās izglītības kvalitātes ārējo novērtējumu

▶ Par studiju programmu akreditāciju, kuras saņēmušas vērtējumu "neapmierinoši"

▶ "Tehniskā" pieeja akreditācijas termiņa noteikšanai

▶ Papildināta anotācija ar TM saskaņotu viedokli, ka IZM mājaslapā ir publicējamās vadlīnijas līguma saturam

▶ Aģentūrai jāapliecina, ka ir iepazinusies ar normatīvo regulējumu un izprot, ka būs jāsniedz ziņojums par studiju virziena novērtējumu

▶ Kvalitatīvs studiju procesa nodrošinājums ir AII atbildība, anotācijā sniegts skaidrojums par atbildīgu rīcību šādā gadījumā

▶ Akreditācija ir 6 gadi, ja 75% studiju programmu saņēmušas vērtējumu "izcili" vai "labi" un ne vairāk kā 14% "neapmierinoši"; Virzienu neakreditē, ja vismaz 15% studiju programmu ir saņēmušas vērtējumu "neapmierinoši";

▶ Pārējos gadījumos – akreditācija uz 2 gadiem, bet ne vairāk kā vienu reizi pēc kārtas

Diskusijas raisījušie jautājumi un to risinājumi

- ▶ Vai ir pamats noteikt kritērijus ārpus ESG
- ▶ Akreditācijas dokumentu iesniegšana angļu un latviešu valodā
- ▶ Atbilstības vs kvalitātes nodrošināšanas prasības
- ▶ Iespējas noraidīt novērtēšanas ekspertus
- ▶ Iespējas noraidīt IZM izraudzīto EQAR aģentūru ārkārtas akreditācijas gadījumā
- ▶ Izglītības politika ir nacionālās valsts kompetence, arī citas valstis izvirza kritērijus papildus ESG
- ▶ Atbilstoši Valsts valodas likuma normām
- ▶ Atbilstības prasības tiek vērtētas administratīvi, kvalitātes nodrošināšanu izvērtē eksperti
- ▶ ESG nosaka, ka tā ir aģentūras iekšējā kārtība
- ▶ IZM nav tiesību noraidīt AII izvēlēto novērtēšanas aģentūru; nav pamata arī AII noraidīt IZM izraudzīto EQAR aģentūru

Augstskolu un koledžu akreditācijas noteikumi

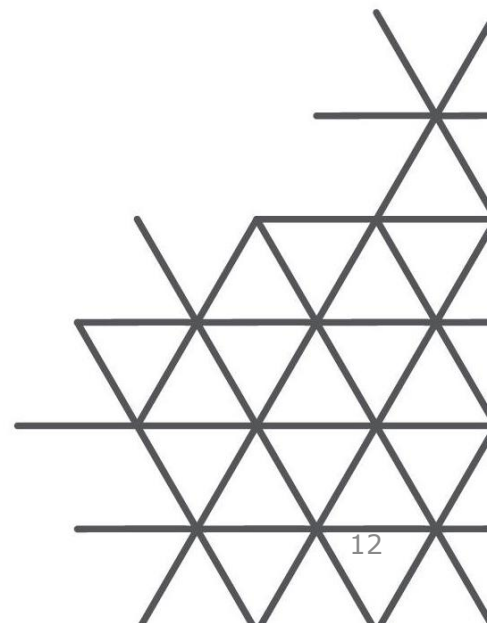
▶ **Nepieciešamība:**

Institucionālā kapacitāte kvalitatīva augstākās izglītības piedāvājuma nodrošināšanai, virzībā uz izcilību un Latvijas augstskolu iekļūšanu starptautisko reitingu top 500

▶ **Konceptuālie jautājumi:**

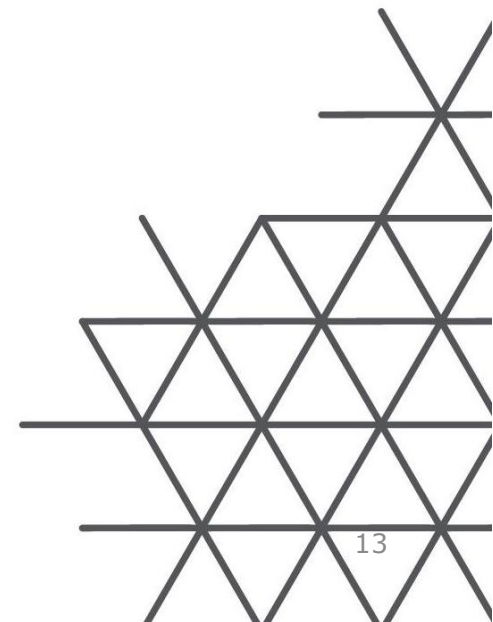

- prasības novērtēšanas ekspertiem
- novērtēšanas kārtība
- akreditācijas kārtība
- ārkārtas akreditācijas kārtība
- akreditācijas atcelšanas kārtība
- akreditācijas anulēšanas kārtība

Diskusijas raisījušie jautājumi un risinājumi

- Novērotāja statuss LSA un LIZDA pārstāvjiem
- Studentu pārstāvji ir iekļauti kā novērtēšanas eksperti; LIZDA kompetence ir AII iekšējās kvalitātes nodrošināšanas jautājumi; LBAS pārstāvis iekļauts AIKNP
- AIC uztur diskusiju par atsevišķu normu tehniskajām redakcijām un vēlas detalizētu izvērsumu atsevišķu normu piemērošanai
- AIC tiks sniegti skaidrojumi par normu interpretāciju un piemērošanu

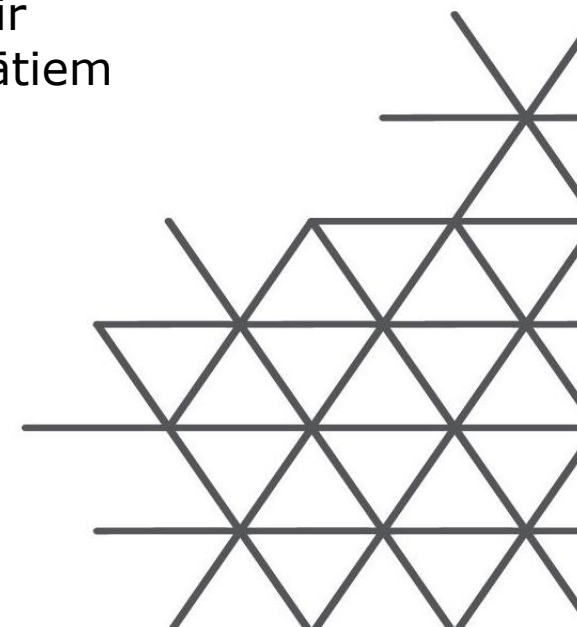
Grozījumi uzņemšanas noteikumos

▶ **Nepieciešamība:**
valsts nosaka vienotas minimālās uzņemšanas prasības

▶ **Konceptuālie jautājumi:**

Jāņem vērā visu obligāto centralizēto eksāmenu rezultāti, augstskolām ir tiesības noteikt papildus prasības pēc citu centralizēto eksāmenu rezultātiem

Ārzemnieks iesniedz starptautiskas testēšanas institūcijas izsniegtu studiju programmas īstenošanas valodas prasmi vismaz B2 līmenī apliecināšu dokumentu;
Neattiecas uz tiem, kuri iepriekšējo izglītību ir ieguvuši studiju programmas īstenošanas valodā

Diskusijas raisījušie jautājumi un risinājumi

- ▶ Prasība ņemt vērā visu obligāto centralizēto eksāmenu rezultātus
- ▶ Obligātie centralizētie eksāmeni: latviešu valoda, matemātika, svešvaloda
- ▶ Prasība pēc starptautiskas testēšanas institūcijas izsniegta valodas zināšanu līmeni apliecinoša dokumenta
- ▶ Akreditācijas noteikumi paredz docētāju valodas zināšanas B2 līmenī
Kvalitatīvam studiju procesam arī studentiem valodas zināšanas vismaz B2 līmenī
Pasaules valstu pieredze internacionalizācijas veicināšanai
- ▶ Grozījumu spēkā stāšanās datums
- ▶ Piemērošana attiecināma uz uzņemšanas noteikumiem, kuri, atbilstoši Augstskolu likumam, ir jāpieņem līdz 2019.g. novembrim un attiecināmi uz 2020./21.ak.gada uzņemšanu